

Ю 9 У

КОНКУРС «ІСТОРИК-ЮНІОР ЕРУДИТ 2019»: ЗАВДАННЯ ДЛЯ 9 класів

Шановні учасники конкурсу «МАН-Юніор Ерудит»!

Вітаємо Вас і Ваших вчителів з початком Всеукраїнського відкритого інтерактивного конкурсу «МАН-Юніор Ерудит» 2019/2020 навчального року, який проводиться Національним центром «Мала академія наук України» на засадах STEM-освіти.

Оцінювання виконання тестових завдань здійснюється згідно таким критеріям:

1. На початку конкурсу кожний учасник отримує 30 балів.

2. За неправильну відповідь від загальної суми балів віднімається 25% від кількості балів за дане завдання.

3. Відсутність відповіді оцінюється в 0 балів.

Максимальна кількість балів, яку можна отримати при виконанні завдань тестового етапу, становить 150. Час виконання завдань – 75 хв.

Сподіваємося, що кожний з учасників конкурсу добре підготувався до нього, тому буде самостійно і вдумливо виконувати завдання. Бажаємо Вам, юні друзі, успіхів і сподіваємося, що Ви станете завзятими дослідниками і поповните ряди Малої академії наук України.

Результати завдань та відповіді до них можна буде знайти на сайті конкурсу <http://man-junior.org.ua/> після 20 січня 2020 року. Перевірка виконання тестових завдань здійснюється за допомогою комп’ютерної програми.

Завдання, які оцінюються в 3 бали

1. «Українським П’емонтом» називали на початку ХХ ст.

A) Східну Галичину;   **B) Північну Буковину;**   **C) Лодомерію;**   **D) Закарпаття.**

2. Укажіть прізвище автора брошури «Україна irredenta», у якій висунуто і обґрунтовано ідею історичної необхідності здобуття Україною незалежності:

A) І. Франко;   **B) М. Павлик;**   **C) Ю. Бачинський;**   **D) О. Колеса.**

3. Укажіть прізвище очільника Наукового товариства ім. Т. Шевченка в 1897-1913 рр.

A) О. Кониський;   **B) М. Шашкевич;**   **C) В. Федорович;**   **D) М. Грушевський.**

4. Гасло «Свобода. Рівність. Братерство» висували...

A) декабристы;   **B) масони;**   **C) москофіли;**   **D) народовці.**

5. Укажіть назву країни, де відбувався чартистський рух:

A) Франція;   **B) Англія;**   **C) Німеччина;**   **D) Італія.**

6. Хто з цих діячів був одним із перших професійних композиторів Галичини?

A) Вітвицький;   **B) Вербицький;**   **C) Вересай;**   **D) Шут.**

7. Жіночий рух за надання жінкам рівних із чоловіками виборчих прав – це:

A) суфражизм;   **B) фемінізм;**   **C) емансипація;**   **D) лібералізм.**

8. Позначте назву масових виступів селян Закарпаття проти існуючої системи земельних відносин у першій половині XIX ст. Зокрема, під впливом заворушень 1831 р. угорський уряд був змушений скасувати цілу низку селянських зобов’язань:

A) «чумні бунти»;   **B) «соляні бунти»;**   **C) «мідні бунти»;**   **D) «холерні бунти».**

9. До художників «барбізонської школи» належить:

A) Ежен Делакруа;   **B) Еміль Золя;**   **C) Поль Гоген;**   **D) Клод Моне.**

10. У якому році було надруковане перше оповідання Артура Конан Дойля, героєм якого став Шерлок Холмс:

A) 1885;   **B) 1886;**   **C) 1887;**   **D) 1888.**

Завдання, які оцінюються в 4 бали

11. Який напрям політики царського уряду щодо України після революції 1905-1907 рр. розкриває поданий нижче уривок з історичного джерела?

«Українська мова непридатна для створення рідної малоросам обласної культури... Південноросійська народна школа не має потреби в малоросійських підручниках і навчанні. Підручники та книги на українській мові не тільки некорисні, але й небезпечні».

A) великоросійський шовінізм;   **B) міграція росіян на Південь і Схід України;**   **C) земельна реформа П. Столипіна;**   **D) подолання сепаратизму на Правобережжі.**

12. Установіть хронологічну послідовність подій:

а) Діяльність «Братства тарасівців»;   б) Скасування кріпацтва на Наддніпрянщині;
в) Валуєвський циркуляр;   г) Відкриття університету в Києві.
A) 2, 6, 1, 3;   **B) 2, 3, 1, 6;**   **C) 1, 2, 3, 6;**   **D) 2, 6, 3, 1.**

13. Позначте події, що відбулися в 1905 р.:

1. засідання Першої Державної Думи;   2. повстання саперів у Києві;   3. утворення Української соціал-демократичної партії;   4. вихід газети «Громадянська думка»;   5. утворення Товариства українських поступовців;   6. скасування Валуєвського циркуляра та Емського указу;   7. убивство П. Столипіна.

A) 1, 4, 6;   **B) 2, 3, 7;**   **C) 1, 3, 6;**   **D) 2, 3, 6.**

14. Які з наведених нижче тверджень характеризують міжнародні відносини останньої третини 19 століття?

1. панування в Європі «озброєного миру», постійна гонка озброєнь, напруженість обстановки;
2. утворення військово-політичних блоків, що прагнули послабити роль США у світі;
3. згуртування європейських держав у своєму прагненні протистояти війні, що насувалася;
4. пошук європейськими державами союзників у майбутній війні;
5. повільне нарощання загрози війни в Європі;
6. прагнення урядів різних країн захиstitи інтереси «своїх» підприємців на зовнішньому ринку.

A) 1, 2, 3;   B) 2, 4, 6;   C) 1, 3, 5;   D) 3, 4, 5.

15. Прочитайте факти біографії культурного діяча і позначте його прізвище: «Він швидко завоював славу віртуозного піаніста, а згодом і композитора. Після 27 років життя в музиканта прогресувала глухота, але це не змогло зупинити творчості геніального композитора. Він створив сонати, знамениту Дев'яту симфонію».

A) Джузеппе Верді;   B) Фредерік Шопен;   C) Нікколо Паганіні;   D) Людвіг van Бетховен.

16. Установіть відповідність між термінами та їхніми визначеннями:

1. Картель;	a) Добровільне об'єднання людей для спільної господарської діяльності;
2. Кооперація;	b) Форма монополії, у якій виробляють переважно однорідну продукцію, а учасники розподіляють ринки збути, розміри виробництва;
3. Трест;	c) Цінний папір, який надає право на одержання певної частини прибутку;
4. Акція;	d) Форма монополії, коли підприємства втрачають свою комерційну виробничу самостійність та підпорядковуються єдиному правлінню;
	e) Велике земельне володіння.

A) 1 - б, 2 - а, 3 - г, 4 - е;   B) 1 - г, 2 - а, 3 - б, 4 - в;   C) 1 - б, 2 - г, 3 - д, 4 - в;   D) 1 - г, 2 - в, 3 - а, 4 - б.

17. Правнук імператриці Марії-Терезії. У 1867 р. підтвердив автономію Галичини. Прихильник участі українських політиків в органах влади Австро-Угорщини. Один із організаторів Троїстого союзу. Володів шістьма мовами. Не сприймав технічних новинок, зокрема не визнавав телефонного зв'язку, автомобіля, ліфта тощо...

A) Фердинанд I;   B) Франц-Йосиф I Габсбург;   C) Карл I;   D) Франц I.

18. Розташуйте назви вищих навчальних закладів у хронологічній послідовності їх заснування.

а) Технічна академія у Львові; б) Київський університет; в) Львівський університет; г) Харківський університет.

A) в, б, а, г;   B) г, в, б, а;   C) в, г, б, а;   D) в, а, б, г.

19. Встановіть хронологію подій:

а) Доба Мейдзі в Японії;	б) Обрання Вільсона президентом США;		
в) Східна війна;	г) Завершення формування Антанти.		
A) в, а, г, б;	B) в, г, б, а;	C) в, а, б, в;	D) в, а, б, г.

20. Співвіднесіть діячів та їхні вчинки та дії:

1. Він очолював гімназію Вищих наук у Ніжині;
2. Автор першої навчальної книги з української історії для дітей старшого шкільного віку;
3. Автор знаменої революційної пісні «Марсельєза»;
4. Цьому французькому революціонерові належать слова: «Ти покажеш мою голову народу, вона варта цього!»;
5. Український історик, який висував ідею єдинства поневолених слов'янських народів.

а) М. Костомаров; б) Ж. Дантон; в) П. Куліш; г) Руже де Лілль; д) І. Орлай.

A) 1 - д, 2 - в, 3 - б, 4 - г, 5 - а;   B) 1 - д, 2 - в, 3 - г, 4 - б, 5 - а;
C) 1 - д, 2 - г, 3 - б, 4 - а, 5 - в;   D) 1 - д, 2 - г, 3 - в, 4 - а, 5 - б.

Завдання, які оцінюються в 5 балів

21. Установіть хронологічну послідовність подій, відображеніх у цитованих документах:

- а) «Божою милістю Ми, Олександр II ..., оголошуємо, що кріпосні люди отримають повні права вільних сільських обивателів»;
- б) «Не допустити ввезення в межі імперії ... будь-яких книжок ..., що видаються за кордоном малоросійською говіркою, ... припинити видання газети «Київський телеграф»;
- в) «Видання книг малоросійською мовою як духовних, так і навчальних для першопочаткового читання народу, припинити ...»;
- г) «За рік після оприлюднення виходило майже 29 українських видань. Справжнім проривом стала поява газети «Хлібороб» у Лубнах і щоденної української газети «Громадянська думка» у Києві».

A) а, б, в, г;   B) а, в, б, г;   C) в, а, б, г;   D) в, б, а, г.

22. Упізнайте особу за описом.

«Видатний український письменник, громадський і політичний діяч, один із засновників РУРП, автор творів «Борислав сміється», має вченій ступінь доктора філософії».

A) Іван Франко;   B) Панас Мирний;   C) Борис Грінченко;   D) Юрій Федъкович.

23. Установіть відповідність між портретами історичних діячів, їх іменами та родом їх діяльності:

1. М. Терещенко; 2. Є. Чикаленко; 3. П. Столипін;

4. В. Каразін;

а) громадський і політичний діяч, організатор і видавець першої щоденної україномовної газети; б) прем'єр-міністр Росії, ініціатор грунтовної аграрної реформи; в) підприємниць, цукрозаводчик, землевласник, меценат української культури; г) вчений, винахідник, громадський діяч, ініціатор відкриття Харківського університету; д) актор, режисер, видатний діяч українського театру.

A) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d;

B) 1 - b, 2 - a, 3 - c, 4 - d;

B) 1 - b, 2 - a, 3 - c, 4 - d;

G) 1 - b, 2 - a, 3 - c, 4 - d.

24. Яке соціальне явище в житті західноукраїнських земель характеризує дана ілюстрація:

A) відкриття першої залізниці;

B) розвиток торгівлі;

B) трудова еміграція;

G) розвиток промисловості.

25. З'єднай події та зображення:

1. Весна народів; 2. Головна руська Рада; 3. Собор руських вчених; 4. Слов'янський з'їзд у Празі;

а)

б)

в)

г)

A) 1 - b, 2 - b, 3 - a, 4 - c; **B)** 1 - b, 2 - a, 3 - b, 4 - c; **B)** 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - b; **G)** 1 - b, 2 - a, 3 - c, 4 - d.

26. Установіть відповідність між прізвищами діячів науки та культури і галуззю, у якій вони працювали:

1. Т. Осиповський, М. Остроградський;
2. І. Срезневський, М. Цертелев;
3. М. Маркевич, М. Костомаров;
4. П. Гулак-Артемовський, Є. Гребінка;

- а) Література;
- б) Історія;
- в) Фольклор;
- г) Математика;
- д) Хімія.

A) 1 - c, 2 - b, 3 - b, 4 - a; **B)** 1 - b, 2 - c, 3 - b, 4 - a; **B)** 1 - c, 2 - b, 3 - a, 4 - b; **G)** 1 - c, 2 - a, 3 - c, 4 - b.

27. Встановіть відповідність між творами та митцями, що їх створили:

1.

2.

3.

4.

а) Леонардо да Вінчі; б) Мікеланджело Буонарроті; в) Пітер Брейгель Старший; г) Альбрехт Дюрер.

A) 1 - b, 2 - c, 3 - a, 4 - e; **B)** 1 - a, 2 - c, 3 - b, 4 - d; **B)** 1 - a, 2 - c, 3 - b, 4 - d; **G)** 1 - b, 2 - d, 3 - c, 4 - a.

28. Установіть відповідність між історичними персоналіями та характеристиками:

1) Олександр II;	A) Завдяки розуму, енергії, величезній волі цей видатний політичний діяч заслужив у сучасників прізвисько «залізний канцлер»;
2) Муцухіто;	B) Він отримав титул графа Біконсфілда, а по смерті в лавах консерваторів виник його справжній культ;
3) О. Фон Бісмарк;	C) Здійснив селянську реформу і низку інших ліберальних реформ. Убитий народовольцями;
4) Б. Дізраелі;	D) Період перебування імператора біля влади було названо «Мейдзі».
- A) 1 - б, 2 - в, 3 - г, 4 - а; B) 1 - в, 2 - а, 3 - б, 4 - г; C) 1 - в, 2 - б, 3 - а, 4 - б; D) 1 - в, 2 - б, 3 - а, 4 - г.**

29. Установіть відповідність між іменами історичних діячів та їх стислою характеристикою:

1. Ж. Клемансо; 2. В. Гладстон; 3. А. Тьєр; 4. Б. Дізраелі.

a) письменник, керівник Консервативної партії Великої Британії; b) голова уряду Третьої республіки у Франції; в) лідер Ліберальної партії Великої Британії; г) лідер партії радикалів, прем'єр-міністр Франції, боровся із зловживанням в уряді; д) лідер соціал-реформістів у Франції, міністр торгівлі кінця XIX ст.

A) 1 - г, 2 - б, 3 - а, 4 - в; B) 1 - г, 2 - в, 3 - б, 4 - а; C) 1 - в, 2 - б, 3 - в, 4 - а; D) 1 - в, 2 - б, 3 - г, 4 - а.

30. Установіть відповідність між історичними діячами та їх місцем в історії:

1. Григорій Галаґан;	2. Микола Костомаров;	3. Григорій Сковорода;	4. Кирило Розумовський;
a) філософ, гуманіст, просвітитель, поет, педагог і музикант;			
б) останній гетьман Української козацької держави;			
в) співзасновник та активний учасник слов'янофільсько-українського київського об'єднання «Кирило-Мефодіївське братство»;			
г) член «редакційної колегії», яка працювала над підготовкою майбутньої селянської реформи 1861 р. (послідовний захистник прав селянства).			

A) 1 - г, 2 - а, 3 - б, 4 - в; B) 1 - г, 2 - в, 3 - а, 4 - б; C) 1 - в, 2 - б, 3 - б, 4 - а; D) 1 - в, 2 - а, 3 - в, 4 - б.

«МАН-ЮНІОР ЕРУДИТ – 2020»

«Техніка» – 15 грудня 2020 р.

Завдання включають: 1) Визначні винаходи та технології, запропоновані в ХХ-ХХІ сторіччях. 2) Вправи на застосування логіки, спостережливості, винахідливості.

«Екологія» – 16 грудня 2020 р.

Завдання передбачають інтеграцію знань з екології, біології, географії, знання екологічних знаків та знаків, що попереджають про небезпеку при використанні певних технічних засобів, речовин тощо.

«Астрономія» – 17 грудня 2020 р.

Для виконання завдань потрібні астрономічні знання за навчальними програмами з природознавства та астрономії для загальноосвітніх навчальних закладів.

«Історія» – 18 грудня 2020 р.

Завдання відповідають програмі для загальноосвітніх навчальних закладів і складаються за матеріалами I семестру поточного та II семестру минулого навчальних років.

ВАЖЛИВО! Матеріали для підготовки публікуються в науково-популярному журналі Малої академії наук «Школа юного вченого».

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЖУРНАЛ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК «ШКОЛА ЮНОГО ВЧЕНОГО» – ЖУРНАЛ ДЛЯ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ НАСТАВНИКІВ

Передплатний індекс 49246 у каталозі періодичних видань України, вартість передплати на рік – 200 грн.

ЗАГАЛЬНІ ТЕМИ КОНКУРСУ «МАН-ЮНІОР ДОСЛІДНИК – 2020»

- **«Історик-Юніор»** - Загальна тема продовжує тему 2019 року: «Мій внесок у музеїну справу – історія навколо мене». Впродовж року майбутні учасники конкурсу повинні поповнити музеїну колекцію будь-якого музею (шкільного, міського, селищного тощо) експонатами, документами тощо, які знайдені, зібрані та досліджені самими учасниками. Представлені матеріали можуть відзеркалювати різні часи історії школи, вулиці, міста, села тощо.
  - **«Еколог-Юніор»** - Загальна тема: «Біоіндикація та біотестування полютантів у навколошньому середовищі».
  - **«Астроном-Юніор»** - Загальна тема повторює тему минулих років: «Складання власноруч задач та дослідження астрономічних явищ на ґрунті власних спостережень зоряного неба або з використанням фотографій, зоряних каталогів та інших джерел Інтернету».
  - **«Технік-Юніор»** - Загальна тема: «Фізика та техніка на кухні».
- Методичні рекомендації та демонстраційні завдання публікуються на сайті конкурсу <http://man-junior.org.ua/>

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ УЧАСНИКА КОНКУРСУ		ПРИВІЩЕ САІНІАЛІ УЧАСНИКА КРЯЧКО	В.А.
КОД МІСЦЯ ПРОВЕДЕНИНЯ	14025		
КОД УЧАСНИКА	001023	_____	
Записані своє прізвище та код учасника у відмінних клітинах над рискою, пробуйте кожну літеру чи цифру, замалюєши прямокутник під нею			
Замалювано			
☐ Добре		☒ Погане	
Замалювати прямокутник з числом, що позначає клас, у якому Ви навчаєтесь			
КЛАС ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☒ 10 ☐ 11			
Замалювати прямокутник з літерою, яка відповідає за правильну відповідь			
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32
Зразок заповнення бланку відповідей			